

BÀI PHÁT BIỂU CỦA NHÓM CÔNG TÁC NGÂN HÀNG

*Chuẩn bị bởi Nhóm Công tác Ngân hàng
Diễn đàn Doanh nghiệp Việt Nam*

Kính thưa:

Ngài Phó Thủ tướng Chính phủ Vương Đình Huệ

Ngài Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng

Ngài Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Lê Minh Hưng và Phó Thống đốc Nguyễn Thị Hồng

Các vị khách quý,

Nhóm Công tác Ngân hàng, với 30 thành viên là các ngân hàng nước ngoài có mặt và đang hoạt động tại Việt Nam, xin được bày tỏ sự cảm kích sâu sắc đã tổ chức diễn đàn này, tạo cơ hội cho chúng tôi được chia sẻ suy nghĩ và trình bày các kiến nghị tới Chính phủ.

Chúng tôi rất vui mừng với những thành công trong nỗ lực không ngừng của Chính phủ và tất cả các bộ ngành trong suốt một năm qua thực hiện Nghị quyết 35 để cải thiện môi trường đầu tư và thúc đẩy phát triển doanh nghiệp. Tính đến tháng 4 năm 2017, vốn đăng ký FDI mới đã tăng 10%, và chúng tôi rất tự hào các ngân hàng nước ngoài đã đóng góp vào sự tăng trưởng này qua việc cung cấp cho các tổ chức đầu tư nước ngoài (“FDI”) các dịch vụ với chất lượng tốt nhất mà họ đang sử dụng ở các quốc gia khác, tạo thuận lợi cho dòng FDI mới chảy vào Việt Nam thông qua việc hướng dẫn tiếp cận thị trường, phục vụ nhu cầu trong chuyển vốn đầu tư vào Việt Nam, quản lý dòng tiền và chuyển lợi nhuận, cung cấp cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ các giải pháp tài chính hiện đại để hỗ trợ các doanh nghiệp này tham gia chuỗi cung ứng toàn cầu.

Chúng tôi xin chân thành cảm ơn Ngân hàng Nhà nước Việt Nam đã luôn hợp tác chặt chẽ với Nhóm Công tác Ngân hàng. Sự phối hợp tích cực từ 2 phía trong việc rà soát, giải quyết các vấn đề kỹ thuật thông qua các cuộc họp tham vấn, hội nghị, hội thảo chia sẻ các kinh nghiệm quốc tế đã mang lại nhiều cải thiện tích cực và loại bỏ nhiều trở ngại. Sắp tới, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam và Nhóm Công tác Ngân hàng sẽ tăng cường hợp tác và lên kế hoạch tổ chức các cuộc họp cấp cao định kỳ nhằm cập nhật về tình hình thị trường, trao đổi và tham vấn các vấn đề vĩ mô, các vấn đề liên quan tới chính sách điều hành. Nhóm Công tác Ngân hàng đánh giá cao những nỗ lực và thành tựu của NHNN trong việc tái cơ cấu ngành, ban hành Nghị quyết về xử lý nợ xấu và sửa đổi Luật các Tổ chức tín dụng. Tham gia vào các hiệp định thương mại tự do khu vực và hội nhập sâu hơn vào các nền kinh tế khu vực, Việt Nam cần tăng khả năng cạnh tranh trong ASEAN và các thị trường toàn cầu khác. Thủ tướng và Nội các Chính phủ đã đưa ra quyết định đúng đắn tập trung vào việc giảm thiểu chi phí cho hoạt động kinh doanh, đặc biệt là chi phí tuân thủ như được quy định trong Chỉ thị 20 và các hoạt động được Chính phủ công bố tại Cuộc họp Thủ tướng với cộng đồng doanh nghiệp ngày 17 tháng 5 về cải cách hải quan và thanh toán thuế một cách mạnh mẽ hơn nữa bằng cách đẩy mạnh áp dụng hải quan điện tử và nộp thuế điện tử trên phạm vi rộng.

Để thực thi các tuyên bố trên của Thủ tướng và các Bộ ngành nhằm giảm chi phí cho các hoạt động kinh doanh, Nhóm Công tác Ngân hàng xin được đóng góp các góp ý, kiến nghị mà Chính phủ và các ngân hàng nước ngoài có thể hợp tác cùng nhau trong ngành ngân hàng để đạt được các mục tiêu nêu trên.

1. Số hóa và Fintech:

Chúng tôi rất vui mừng với việc Chính phủ ban hành về Chiến lược thanh toán không dùng tiền mặt tới năm 2020 và quyết định của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam thành lập Ban chỉ đạo Fintech. Số hóa đã và đang là một xu hướng toàn cầu có tác động tích cực làm tăng hiệu quả, mở rộng phạm vi tiếp cận và giảm thiểu chi phí. Nó tạo cơ hội cho các nước phát triển công nghệ và lĩnh vực tài chính bằng cách tạo ra Hệ thống Sinh thái Fintech. Nhằm thúc đẩy mạnh chương trình số hóa tại Việt Nam, chúng tôi đề nghị Chính phủ, Ngân hàng Nhà nước và các bộ ngành liên quan rà soát các quy định pháp luật, các chính sách về công nghệ, hệ thống và các nhà cung cấp dịch vụ, để giải quyết các vấn đề về quyền bảo mật, an ninh, sở hữu trí tuệ, bảo vệ người tiêu dùng và tạo dựng một sân chơi bình đẳng, đồng thời đưa ra các quy định phù hợp và chỉ can thiệp khi thực sự cần thiết để khuyến khích sự sáng tạo, đổi mới trong lĩnh vực ngân hàng.

Để thúc đẩy sự phát triển ngân hàng điện tử và Fintech trong lĩnh vực ngân hàng đòi hỏi tư duy làm luật mới để tạo ra một hành lang pháp lý cho phép khách hàng có thể giao dịch với ngân hàng mọi lúc, mọi nơi, thay vì phải đến giao dịch tại các chi nhánh ngân hàng truyền thống, cho phép ngân hàng được kết nối trực tiếp với các trung tâm dữ liệu về căn cước công dân của chính phủ và các trung tâm thông tin tín dụng để có thể nhận biết khách hàng và phân tích lịch sử tín dụng của khách hàng trực tuyến. Đồng thời, hệ thống tòa án và các cơ quan tư pháp phải công nhận các chứng từ điện tử, dữ liệu điện tử, chữ ký điện tử.. giảm thiểu đến mức tối đa các loại giấy tờ giao dịch giữa ngân hàng và khách hàng.

Hiện nay chính phủ nhiều nước trên thế giới đã có những giải pháp rất mạnh mẽ để thúc đẩy sự phát triển của ngân hàng điện tử và Fintech như Ấn Độ, Singapore, Trung Quốc, Mỹ.. Với những kinh nghiệm đa dạng trên các thị trường quốc tế, chúng tôi mong muốn được hỗ trợ NHNN và Chính phủ Việt Nam thúc đẩy Fintech, các giải pháp tài chính toàn diện và ngân hàng điện tử tại Việt Nam.

2. Đơn giản hóa chứng từ:

Trong chương trình đẩy mạnh số hóa và giảm chi phí bằng cách áp dụng Hải quan điện tử và Nộp thuế điện tử, chúng tôi kiến nghị Ngân hàng Nhà nước, Bộ Tài chính và các bộ ngành liên quan thực hiện đánh giá tổng thể và rà soát những vướng mắc trở ngại trong quy định hiện hành về thanh toán và ngoại hối để điều chỉnh đồng nhất với Quyết định 33/2016 của Thủ tướng Chính phủ về hải quan điện tử, loại bỏ các yêu cầu chứng từ không cần thiết, cho phép tự động hóa toàn phần hệ thống thanh toán kết nối hải quan điện tử và nộp thuế điện tử giữa các ngân hàng, hải quan, cơ quan thuế và các doanh nghiệp.

3. Bộ luật Dân sự và phương pháp tính lãi suất:

Chúng tôi đánh giá cao việc NHNN xin ý kiến về quy định cách tính lãi trong hoạt động ngân hàng, trong đó việc tính lãi kể từ ngày tiếp theo liền kề (theo số dư đầu ngày) (Điều 147 Bộ luật Dân sự về thời hạn lại quy định không tính ngày đầu tiên mà thời hạn chỉ xác lập kể từ ngày tiếp theo liền kề). Tuy nhiên, thông lệ quốc tế và hệ thống core banking của các ngân hàng hiện nay được thiết lập để tính lãi vay kể từ ngày giải ngân và do vậy, theo số dư cuối ngày.

Chúng tôi thấy rằng nếu áp dụng quy định về việc tính lãi các khoản vay ngân hàng sẽ buộc các ngân hàng phải sửa đổi hệ thống core banking một cách triệt để, vì cách tính này không chỉ ảnh

hướng đến công thức tính lãi, các công thức tính tỷ lệ thanh khoản và các tỷ lệ bảo đảm an toàn khác mà cả các báo cáo hàng ngày, tháng, năm cho các cơ quan quản lý. Việc nâng cấp hệ thống core banking như vậy đòi hỏi nguồn lực và chi phí rất lớn cho hệ thống ngân hàng, trong khi không tạo ra bất kỳ lợi ích cho cả ngân hàng và khách hàng, vì vậy sẽ tạo ra sự lãng phí rất lớn cho xã hội.

Chúng tôi kiến nghị Ngân hàng Nhà nước tiếp tục tổ chức làm việc với Nhóm công tác Ngân hàng và các bên liên quan để cùng tìm các giải pháp thay thế.

Lời kết

Với tư cách là những ngân hàng cung cấp dịch vụ tài chính cho các nhà đầu tư nước ngoài đến từ nhiều quốc gia khác nhau, Nhóm Công tác Ngân hàng cam kết song hành, hợp tác với NHNN và các bộ ngành liên quan để nhanh chóng đưa ra những hành động kịp thời hỗ trợ Chính phủ đạt được mục tiêu về tăng trưởng GDP, tăng năng suất, giảm chi phí và rủi ro trong các hoạt động kinh doanh tại Việt Nam, để phục vụ tốt nhất cho các nhà đầu tư nước ngoài, giúp Chính phủ Việt Nam thực hiện Chương trình Tài chính Toàn diện phục vụ người tiêu dùng, các doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ và vừa, các tập đoàn và Chính phủ trong nền kinh tế.

Toàn thể các thành viên Nhóm Công tác Ngân hàng xin kính chúc Ngài Phó Thủ tướng, Ngài Thống đốc, Phó Thống đốc và các Thành viên Chính phủ sức khỏe và thành công tốt đẹp.